

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA PRESENTADA PEL CLUB PETANCA ELS AMICS DE GRÀCIA RELATIVA AL DRET A L'ESPORT (ESPORTS)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 5 de març de 2024, representants del Club Petanca Els Amics de Gràcia va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava el següent:

- Manifestaven dificultats per poder desenvolupar la seva activitat de manera adequada.
- El Club treballava amb escoles, per oferir un tast de l'activitat esportiva als infants. També feien activitats amb persones amb discapacitat física, motriu i intel·lectual, a través d'un conveni educatiu subscrit amb l'entitat AcidH.
- Tot i que feia més de 36 anys que l'entitat practicava l'esport en el mateix lloc, des de fa més de dos anys havien demanat llicències al Districte de Gràcia per desenvolupar qualsevol de les activitats pròpies, esportives, educatives i socials, federatives o no, a través del formulari FE01 d'ocupació de la via pública per a menys de mil persones. Havien consultat aquesta qüestió amb altres clubs de la ciutat, als quals no se'ls exigia aquesta llicència.
- El Districte de Gràcia els havia informat que els espais de petanca que utilitzaven tenien la consideració d'espai públic gestionat per Parcs i Jardins. Es tractava d'un espai que era freqüentat per persones que passegen gossos, amb actituds incíviques, i sovint havien de recollir les deposicions que els animals feien dins les pistes. Això els havia ocasionat algun enfrontament amb les persones propietàries dels animals. També era un lloc on es practicava freqüentment botellots que embrutaven les pistes.
- Després de comunicar aquests fets al Districte, la solució que els havien donat era que avisessin la Guàrdia Urbana, però consideraven que no era una solució efectiva.
- Es referien al mal estat de conservació de la guingueta que ocupaven, amb filtracions d'aigua tant en el sostre com en el terra, amb males olors i humitats.

Aquest espai havia estat objecte de diversos robatoris atès el seu fàcil accés. Aquest fet ocasionava que no poguessin utilitzar-lo per emmagatzemar el material de l'entitat amb seguretat. Havien demanat al Districte que se'n fes el manteniment corresponent, així com la possibilitat d'ampliar l'espai.

- Els havien denegat la possibilitat de fer una barbacoa per celebrar el 35è aniversari del Club, tot i que inicialment aquesta llicència havia estat concedida. La denegació s'havia anunciat dos dies abans, a través d'una trucada telefònica de la directora de serveis a les persones i al territori del Districte, al·legant que es trobaven a menys de 15 metres dels arbres.
- Se sentien discriminats davant d'altres activitats que tenien lloc a les places i carrers del districte, com ara calçotades o barbacoes, sense que guardessin aquesta distància de seguretat amb l'arbrat.
- Consideraven que la Junta Directiva del Club no tenia un interlocutor vàlid per atendre les necessitats del món de la petanca i de les persones que el formaven, diverses, plurals i integradores.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se al **Districte de Gràcia** per tal de conèixer les intervencions fetes en relació amb la queixa presentada.

El dia 8 de març de 2024, es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 30 de juliol de 2024, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit exposa les actuacions dutes a terme per l'Ajuntament per atendre les peticions del Club de Petanca Els Amics de Gràcia.

CONSIDERACIONS

1. Els beneficis de l'esport en la salut i la integració

El Club de petanca Els Amics de Gràcia, a través de l'activitat que promou al barri, fomenta la salut i la vellesa activa. Està demostrada científicament els beneficis per a la salut que reporta la pràctica esportiva a les persones de totes les edats, ja que contribueix a millorar la qualitat de vida, incidint en la millora de la salut tant física com psicològica, alhora que fomenta la sociabilitat.

Però en el cas de les persones grans, aquests beneficis encara són més importants i necessaris, ja que també els ajuda a tenir una vellesa activa.

A més, el Club de Petanca Els Amics de Gràcia ha posat en marxa iniciatives relacionades amb pràctiques esportives inclusives que promouen la integració de persones amb diversitat funcional. En aquest sentit, cal destacar que la pràctica esportiva és una molt bona eina d'integració social i d'inclusió de les persones amb diversitat funcional, n'enforteix les habilitats emocionals i promou el respecte i la tolerància, ja que sensibilitza les persones sobre la importància de valorar la diversitat.

2. L'espai on l'entitat practica l'esport

Les pistes de petanca de les quals fa ús el Club de Petanca Els Amics de Gràcia **estan ubicades al carrer de Maignon, dins de l'àmbit dels jardins de Menéndez y Pelayo**, dels quals és responsable l'Institut Municipal de Parcs i Jardins (IMPJ).

L'espai està preparat per a la pràctica esportiva de la petanca i, per tant, aquest ús és el principal i ha de limitar altres usos diferents. Tot i això, en tractar-se d'un espai obert, l'entitat promotora de la queixa manifesta que hi ha persones que fan un ús incívic de l'espai, amb conseqüències per a la pràctica esportiva. Principalment, per la brutícia i els desperfectes que s'ocasionen a les pistes.

Pel fet de **tractar-se d'un espai de titularitat pública, ha de restar obert a la ciutadania en general**, i el seu ús està regulat per l'Ordenança de mesures per fomentar i garantir la convivència ciutadana a l'espai públic de Barcelona, així com per l'Ordenança sobre l'ús de les vies i els espais públics de Barcelona.

En aquest punt considerem necessari assenyalar que correspon a l'Ajuntament garantir el compliment d'aquesta normativa, i també de valorar la possibilitat d'implementar mesures dissuasives per evitar que es produeixin conductes contràries a la normativa i que perjudiquin la finalitat d'ús d'aquell espai.

El consistori assenyala que la cartelleria de l'espai preveu la prohibició d'accés de gossos a l'espai de la petanca, i reconeix que no és suficient per dissuadir els propietaris de gossos de fer-ne ús. També indiquen que els jardins de Menéndez y

Pelayo no estan considerats com un espai en què el problema dels botellots sigui suficientment greu com per activar el servei de gestió de conflictes o altres instruments preventius.

Igualment, la Guàrdia Urbana fa seguiment i vigilància dels espais públics, i vetlla pel compliment de les normes de convivència.

Segons manifesta el Districte, en el marc d'una reunió mantinguda amb l'entitat, se'ls va informar de la possibilitat de formalitzar la petició de cessió de l'espai de la petanca, a través del Catàleg de Patrimoni de la Ciutat. Així mateix, van facilitar a l'entitat les instruccions necessàries per fer la tramitació i el contacte de tècnics referents per tal que els acompanyessin en la tramitació.

Cal que sigui el Club qui demani la cessió i, a partir d'aquell moment, el Districte o l'àrea responsable de l'espai ha d'informar sobre el seu posicionament. Així mateix, l'Oficina de Patrimoni Ciutadà ha d'elaborar un informe tècnic sobre el compliment de criteris per a la cessió i, finalment, la Taula de Patrimoni Ciutadà, de manera col·legiada, emetrà una proposta d'assignació que pot ser favorable o no a la petició.

Tot i això, des del Districte comuniquen a la Sindicatura que, fins al moment actual, no s'ha tramitat la sol·licitud de cessió formal de l'espai de la guingueta i de les pistes de petanca.

3. L'estat de manteniment de la guingueta

L'espai també disposa d'una guingueta, d'ús exclusiu del Club, per guardar el material necessari per dur a terme les activitats.

L'estat de manteniment de la guingueta era un dels objectes de queixa del Club, ja que la humitat que l'afectava limitava l'espai de emmagatzematge, i el tancament deficient havia ocasionat robatoris del material dipositat.

El Districte manifesta que la interacció amb el Club sobre aquesta qüestió és continua i exhaustiva. En l'informe de resposta a la Sindicatura, el Districte adjunta un quadre elaborat pel Departament d'Obres i Manteniment de la Direcció de Llicències i Espai Públic sobre les tasques de manteniment i millora realitzades en aquell espai, i resta pendent d'executar la impermeabilitat del sostre demanada pel Club, que es troba pendent de la presentació d'una solució constructiva i de pressupost.

El conjunt d'actuacions de manteniment que s'han dut a terme, tant a la guingueta com a les pistes, estan pressupostades en 6.565,48 euros.

RESUM DE COSTOS PISTES DE BOTES C/ MAGNON 2022 A 2024																	
ID	Data Alta OT	Tipus Treball	Descripció OT	Estat	Desc. Equ. Ig.	D.Plan Sistema	D.Realització	D.Tancament	I.Via	Via	Nombre	Descr. Centre	Import Total	Ref.RES	Prioritat	Cert.	
110430	12/1/2024	MCHP	Revisar entrades aigua coberta caseta petanques i reparar-les i tensar els cables de les pistes. Feta parcialment, pendient de presentació de sol·licitud constructiva - presumpció per impermeabilització al assos.	ENI	Pistes esportives	12/1/2024			C	Magnon	31	La Salut			0	0	
108912	22/12/2023	MCHP	Reparar fuga a l'indor i al lavabo caseta petanques. Si és possible, neteja ambiental terreny.	CM	Pistes esportives	22/12/2023	8/1/2024	16/2/2024	C	Magnon	31	La Salut	49,05 €	CDV8811	0	1	
102940	13/9/2023	MCHP	Reparar el sensor de moviment del lavabo del Club de Petanca Magnon 25.	CM	Vans	13/9/2023	15/9/2023	8/11/2023	C	Magnon	25	La Salut	98,12 €		1	9	
88176	7/11/2022	MCHP	Canviar focs exteriors de la caseta per model equivalent i amb protecció antirandàlica, abans muntat.	CM	Pistes esportives	7/11/2022	11/3/2023	8/5/2023	C	Magnon	50	La Salut	1.878,74 €		1	3	
85458	7/10/2022	MCHP	Posar 2 sacs d'aigua de pesut a les petanques del c/ Magnon.	CM	Pistes esportives	7/10/2022	28/10/2022	8/11/2022	C	Magnon	50	La Salut	322,72 €		0	10	
74790	9/3/2022	MCHP	Treballs diversos a les petanques: instal·lar dos bancs, instal·lar nova reixa i graó reixa amb porta al racó de la caseta, impermeabilitzar coberta caseta (presentar abans projecte), revisar si l'escorressa d'aigua té alguna fuga i canviar el mecanisme de descàrrega de l'indor.	CM	Pistes esportives	9/3/2022	23/6/2022	11/7/2022	C	Magnon	50	La Salut	4.416,85 €		0	6	
													TOTAL	5.565,48 €			

Tot i això, el Club manté que encara calen més actuacions per garantir la seguretat d'aquell espai i millorar-ne el manteniment. Atesa la interlocució constant entre el Club i el consistori, la Sindicatura considera que **cal aprofitar aquest espai de diàleg per abordar aquestes qüestions i valorar la possibilitat de tractar les deficiències transmeses pel Club, especialment aquelles que no estiguin programades.**

4. L'exigència de llicència per fer activitats en aquell espai

Partint de la base que l'espai on el Club practica l'esport és un espai públic, el seu ús per a **la celebració d'un esdeveniment social o esportiu** queda subjecte a **llicència per ús comú especial de l'espai públic.**

S'entén per ús comú especial tota activitat que, per la seva intensitat, exigeixi la intervenció de **l'administració titular de l'espai públic, que ha d'autoritzar-la. En aquest cas l'Ajuntament de Barcelona.** I això d'acord amb el que disposa la Llei 33/2003, de 3 de novembre, de patrimoni de les administracions públiques (arts. 84 i 85).

Aquesta normativa descriu els usos possibles dels béns de domini públic per part dels particulars, i considera com a ús comú especial aquell en el qual concorren circumstàncies de perillositat, intensitat de l'ús o altres de similars. Aquest ús està subjecte a la necessitat de disposar d'un títol habilitant.

En consonància amb la Llei 33/2003, l'Ordenança sobre l'ús de les vies i els espais públics de Barcelona disposa que les activitats que es desenvolupin a la via pública no poden limitar el dret d'altres persones als usos generals, llevat que es disposi de llicència o concessió per a l'ús comú especial o l'ús privatiu. A continuació, l'article 28 de l'Ordenança recull els supòsits d'ús comú especial, entre els quals hi cabria els que organitza el Club.

Per aquest motiu, és necessari que el Club demani llicència per portar a terme els esdeveniments que organitza en aquell espai. Aquesta llicència no seria necessària en

cas que es concedís una cessió de l'espai seguint el procediment pautat per l'Ajuntament de Barcelona.

5. Els requisits per poder fer una barbacoa en l'espai públic

Per poder fer una barbacoa en un espai verd de la ciutat, com són els jardins de Menéndez y Pelayo, l'IMPJ, en tant que responsable de l'espai, imposa l'acompliment de determinats requeriments legals per tal d'evitar-hi riscos.

En aquest context, segons informa el Districte, es va denegar el permís per fer la barbacoa perquè no es reunia la condició especial prevista a la llicència, de disposar d'un punt d'aigua a menys de 15 metres de l'espai on se celebrava la barbacoa.

Afegeixen que tampoc es complien els requeriments de distància de l'arbrat dins del marc d'un espai considerat com a parc i envoltat d'arbrat. Aquesta situació no es dona en espais com una plaça o un carrer, que estan fora d'espais considerats com a jardí i no comporten risc.

La Sindicatura entén aquests requisits, i més tenint en compte la situació d'emergència per sequera que s'estava donant en els moments en els quals es va programar la barbacoa, i que elevava considerablement el risc d'incendi amb aquest tipus d'activitats en zones enjardinades.

Una qüestió diferent és el termini en el qual es va advertir el Club sobre la impossibilitat de realitzar la barbacoa. Aquest va ser un dels motius de queixa de l'entitat, ja que no es va denegar amb temps suficient per evitar les despeses que suposava l'organització de l'activitat, i es va fer de manera informal, a través d'un comunicat telefònic.

No obstant això, el Districte informa la Sindicatura del compromís de treballar per trobar un espai adient, fora del marc del parc, per a la celebració de la barbacoa. I segons ha informat el Club a la Sindicatura, finalment es va poder dur a terme l'activitat en una data diferent a la programada inicialment.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació del Districte de Gràcia ha estat ajustada a dret pel que fa a l'exigència de llicència per a l'ús comú especial d'aquell espai públic i pel que fa a la cerca d'alternatives viables perquè el Club de Petanca Els Amics de Gràcia pogués fer una barbacoa. Tot i això, caldria**

revisar les deficiències de la guingueta que denuncia i el Club i valorar possibles actuacions de millora.

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recomanar al Districte de Gràcia** que comprovi les deficiències de la guingueta denunciades pel Club de Petanca Els Amics de Gràcia i valori la possibilitat de fer actuacions de millora del seu manteniment.
- **Recomanar al Club de Petanca Els Amics de Gràcia** que sol·liciti la cessió d'ús de l'espai on duu a terme la pràctica esportiva, a través de l'Oficina de Patrimoni Ciutadà.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.